

Slot

De situatie waarin de kerken zich bevinden, is ingrijpend. Dat vraagt om verootmoediging voor het aangezicht van de Heere. Maar bij die verootmoediging hoort ook het samen verder zoeken naar de weg die de Heere wijst.

Deze handreiking wil daarbij richting geven. Zij is niet volledig. Daarom is het belangrijk om verder te lezen, door te denken en met elkaar in gesprek te blijven. Op de website is aanvullende informatie te vinden met verdiepende toelichting, veel gestelde vragen en antwoorden.

Boven alles blijft gelden: de kerk is van Christus. Hij laat Zijn werk niet los. *“En wij hebben het profetische Woord, dat vast en zeker is...”* (2 Petrus 1:19). Juist daarom mogen wij, in afhankelijkheid van Hem en trouw aan Zijn Woord, samen zoeken naar de weg die Hij wil dat wij gaan zullen. In Hem ligt ook de hoop voor de toekomst van onze kerken.

Feiten op een rij

- 181 gemeenten vormen samen de Christelijke Gereformeerde Kerken
- 13 classes, 4 particuliere synodes en 1 generale synode dragen het kerkverband
- 70+ gemeenten wijken in praktijk af van synodebesluiten of overwegen dit
- 4 classes zijn volledig vastgelopen (functioneren niet meer)
- 3 classes vergaderen niet meer voltallig
- 2 classes hebben afwijkende praktijk toegestaan
- 0 classes gingen na vermaning over tot tuchtmaatregelen
- 25 jaar sterke toename van bezwaarschriften
- 20000+ manuren zijn besteed aan gesprekken in gemeenten, classes en synodes
- 33 gemeenten namen deel aan de eerste Algemene Vergadering (ca. 16145 leden)
- 22 gemeenten kwamen als waarnemer (ca. 9000 leden)
- 10 gemeenten waren als gast aanwezig

Een paar veelgestelde vragen

Wat is er vastgelopen in het kerkverband?

De generale synode heeft vastgesteld dat het gezamenlijke kerkelijke leven is vastgelopen, omdat besluiten van meerdere vergaderingen in de praktijk niet meer overal voor vast en bondig worden gehouden (art. 31 Kerkorde). Daardoor functioneert het synodale deel van het kerkverband niet meer zoals bedoeld. De verantwoordelijkheid is daarom teruggelegd bij de plaatselijke kerken.

Wat is het doel van het initiatief van 'Rijnsburg' en de Algemene Vergadering?

Het doel is om kerken bijeen te brengen die zich in woord en daad willen houden aan de vierslag: Schrift, belijdenis, kerkorde en synodale besluiten. Vanuit die gezamenlijke basis wil men het kerkelijke samenleven weer vormgeven. Het is dus bedoeld als een weg van herordening en trouw.

Waarom is 'Hoogeven' voor veel kerken geen reële optie?

Omdat veel kerken menen dat met 'Hoogeven' niet werkelijk wordt aangesloten bij de analyse van de laatste synode zelf, namelijk dat het kerkelijke leven was vastgelopen en dat geen gezamenlijke weg meer voor het hele verband openlag. Dan kan niet eenvoudig worden verdergegaan alsof de oude synodale lijn nog hersteld kan worden.

Meer lezen op www.cgkblijven.nl

CGKblijven • Richting en Roeping

Handreiking voor gemeenten van de Christelijke Gereformeerde Kerken

Deze handreiking is opgesteld in opdracht van de Algemene Vergadering van 21 maart jl. en is bedoeld voor gemeenteleden van de Christelijke Gereformeerde Kerken.

Voor vragen of nadere toelichting kan contact worden opgenomen via info@CGKblijven.nl

Inleiding

De ontwikkelingen binnen de Christelijke Gereformeerde Kerken zijn voor veel gemeenteleden moeilijk te volgen. Kerkenraadsleden en predikanten hebben deze processen vaak van dichtbij meegemaakt, terwijl gemeenteleden daar meestal minder zicht op hebben gehad. Daardoor kan er gemakkelijk een achterstand ontstaan in kennis en begrip.

Deze handreiking wil helpen om die kloof te verkleinen. In korte lijnen wordt geschetst hoe de situatie is ontstaan, waar het vastliep, wat er is geprobeerd en welke weg nu voorligt. Niet om in één flyer alles te zeggen, maar wel om duidelijk richting en houvast te bieden.

Het is de roeping van ieder gemeentelid om trouw te blijven aan Gods Woord. Daarom wil deze handreiking helpen om als gemeente beter te verstaan wat er gebeurt, voor welke keuzes we staan en hoe wij daarin onze weg mogen zoeken.

Wat is er gebeurd?

2025

Het kantelpunt

2026

Algemene Vergadering verbindt via classes-in-opbouw

Waar het vastliep

Wat er geprobeerd is

Synode gesloten, zonder roepende kerk verder

1992

CGK 100 jaar:
Bewaard maar bedreigd,
verbonden maar verschillend...

- 1998** Synode besluit: vrouwen kunnen niet tot de ambten worden bevestigd
- 2000-2015** De discussie over vrouw en ambt blijft terugkeren in de kerken
- 2013** Synode spreekt uit dat homoseksuele relaties zonde zijn
- 2022** Synode bevestigt opnieuw: vrouw in het ambt is niet mogelijk
- 2023** Meerdere classes lopen vast door conflicten over naleving van synodebesluiten
- 2024** Generale synode zoekt naar modellen om het kerkverband bijeen te houden
- 2025 (maart)** Voorstellen nieuwe kerkelijke structuur krijgen onvoldoende steun
- 2025 (juni)** Synode wordt gesloten zonder aanwijzing van een nieuwe roepende kerk
- 2025-2026** Kerken bezinnen zich op hun positie en de toekomst
- 2026 (maart)** Algemene Vergadering (Rijnsburg); start van classes-in-opbouw

1

Hoe het zover kwam

De Christelijke Gereformeerde Kerken, uit de Afscheiding van 1834 voortgekomen en in 1892 voortgezet, wisten zich bij alle verschillen aan elkaar verbonden in Schrift en belijdenis. Dit is aan het eind van de 20e eeuw fundamenteel veranderd. Een andere manier van omgang met de Schrift en de kerkelijke besluiten legde de basis voor een onoverbrugbare kloof. Dat leidde uiteindelijk tot de breuk waarin we nu staan.

2

Waar het vastliep

Het kerkverband functioneert niet meer. De kern van het probleem is dat een groot aantal plaatselijke gemeenten zich niet houdt aan gezamenlijke besluiten die rond een open Bijbel genomen zijn door meerdere vergaderingen als de classis en de synode. Als kerken wezenlijk anders omgaan met de Bijbel en gezamenlijke besluiten dan valt het onderlinge vertrouwen weg. De gemeenten kunnen elkaar dan niet meer aanspreken op genomen besluiten.

3

Wat er is geprobeerd

In de afgelopen jaren zijn er talloze bezwaarschriften ingediend bij kerken en classes die afwijken van de besluiten en zijn op alle niveaus vele uren gesprekken gevoerd om uit de impasse te komen, maar alles zonder blijvend resultaat. In april 2024 vond een landelijk convent plaats. Op de synode van 2024-2025 werden zowel het 'interimmodel' als de 'houtschoolschets' gepresenteerd. Na bespreking strandden beide pogingen.

4

Het kantelpunt

De synode stelde in juni 2025 vast dat zij geen uitweg kon bieden voor de problemen van het kerkverband. Haar oproep aan afwijkende kerken tot terugkeer van hun afwijkende beleid werd helaas niet positief beantwoord. De synode werd vroegtijdig gesloten en de verantwoordelijkheid teruggelegd bij de plaatselijke kerken. Die moeten nu zelf bepalen hoe zij verder willen gaan.

5

De weg vooruit

Via het initiatief 'Rijnsburg' wordt die verantwoordelijkheid opgepakt. Op de Algemene Vergadering van 21 maart 2026 klonk de oproep tot verootmoediging, gebed en trouw. Kerken die Christelijk Gereformeerd willen blijven zoals ze altijd zijn geweest, vormen samen classes-in-opbouw. Elke gemeente die zich wil houden aan de vierslag, wordt uitgenodigd en geroepen zich hieraan te verbinden en samen het kerkelijk leven te herstellen.